

UNELE CONDIȚII EXOGENE FAVORIZANTE ALE EVOLUȚIEI SEVERE A TUBERCULOZEI PULMONARE

Dan Slivinschii, Samer Said, Grifat Muhanad

(Conducător științific: Evelina Lesnic, dr. șt. med., asistent universitar, Catedra de pneumoftiziologie)

Introducere. Pilonii strategiei DOTS (Directly Observed Treatment Short Course Chemotherapy) aplicate în controlul TB, reprezintă depistarea a 70% din cazurile noi prin microscopia sputei și atingerea ratei succesului terapeutic de 85%. Drept consecință a tergiversării depistării cazurilor noi a crescut ponderea formelor cu expresivitate clinică severă.

Scopul lucrării. Evaluarea condițiilor exogene favorizante ale evoluției severe a tuberculozei pulmonare.

Material și metode. Nouăzeci și cinci de bolnavi de tuberculoză pulmonară infiltrativă cu evoluție severă, apreciată prin stare generală gravă 51 (53,69%) și foarte gravă 43 (45,26%), infiltrat pulmonar specific extins (afectând mai mult de 3 segmente) în toate cazurile, dispnee mMRC gr. III – 34 (35,79%) cazuri și gr. IV – 17 (17,89%) cazuri, SaO₂=84% în aerul ambiant, au fost investigați conform PCN-123 „Tuberculoza la adult”.

Rezultate. Raport bărbați/femei = 3/1, vârsta medie 42,5 de ani, studii de școlarizare incompletă – 54 (56,84%) cazuri, condițiile de trai nesatisfăcătoare – 79 (83,16%) cazuri, vagabondajul – 7 (7,36%) cazuri, migrația – 14 (14,74%) cazuri, fumatul activ – 87 (91,58%) pacienți, consumul cronic de alcool – la 60 (63,16%) de cazuri, apartenența la focarul de TB – 52 (54,74%) de cazuri.

Concluzii. Condițiile biologice (vârsta tânără, sexul masculin), factorii de risc sociali (nivel de școlarizare joasă, standard redus de viață, migrația, vagabondajul, deprinderile social-condiționate, nocive), apartenența la focarul de tuberculoză, au contribuit în calitate de condiții exogene în dezvoltarea evoluției severe a tuberculozei pulmonare.

Cuvinte cheie: tuberculoza, factorii de risc.

SOME EXOGENOUS PROMOTING CONDITIONS OF THE SEVERE EVOLUTION OF PULMONARY TUBERCULOSIS

Dan Slivinschii, Samer Said, Grifat Muhanad

(Scientific adviser: Lesnic Evelina, PhD, assistant professor, Chair of pneumophthysiology)

Introduction. DOTS (Directly Observed Treatment Short Course Chemotherapy) TB control actions consist in the achievement of 70% detectional rate through sputum microscopy and 85% of therapeutic success rate. Latent detection of new pulmonary tuberculosis cases increased the rate of severe clinical forms.

Objective of the study. Consists in the assessment of some exogenous conditions promoting the severe evolution of pulmonary tuberculosis.

Material and methods. Ninety-five new pulmonary infiltrative cases with severe evolution appreciated as poor general state in 51 (53,69%) cases and extremely poor general condition in 43 (45,26%) cases, extensive specific lung infiltration (affecting more than 3 segments) in all of cases, dispnea mMRC of 3rd degree – 34 (35,79%) cases, 4th degree at 17 (17,89%) cases, SaO₂=84% in air were investigated according to the NTP-123 "Tuberculosis in adults".

Results. The male/female ratio = 3/1, mean age 42.5 years, incomplete scholar studies – 54 (56,84%) cases, poor life conditions stated in 79 (83,16%) cases, vagrancy – 7 (7,36%) cases, migration – 14 (14,74%) cases, active smoking – 87 (91,58±2,85%) cases, chronic alcohol consumption – 60 (63,16%) cases, belonging to a TB cluster – 52 (54,74%) cases.

Conclusions. Biological condition (young age, male sex), social risk factors (reduced educational status, low life level conditions), vagrancy, migration, active smoking, chronic alcohol consumption, appartenance to TB cluster contributed as exogenous conditions favorising severe evolution of pulmonary tuberculosis.

Key words: tuberculosis, risk factors.